

การศึกษาความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

A Study of Self-Directed Learning Readiness of Ramkhamhaeng University Students

วรรณุช แหยมแสง¹

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (SDLR) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 7 คณะคือ นิติศาสตร์ บริหารธุรกิจ มนุษยศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ รัฐศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ย 4.00 จากคะแนนเต็ม 5.00 เปรียบเทียบ SDLR ในระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่มีเพศ รหัสต่างกัน การทำงานระหว่างเรียน เกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน และเรียนในคณะต่างกัน การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะนักศึกษาที่มีรหัสขึ้นต้นด้วย 53 และ 54 ที่เรียนในคณะดังกล่าว 7 คณะ ซึ่งสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแต่ละคณะและชั้นปีได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างชั้นปีละ 1,570 คน รวมเป็น 3,140 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากงานวิจัยครั้งก่อน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.276 ถึง 0.688 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.952 การเก็บข้อมูลในครั้งนี้ได้แบบสอบถามกลับคืนและสมบูรณ์จำนวน 3,060 คน คิดเป็นข้อมูลกลับคืนร้อยละ 97.45 การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ได้แก่ สถิติทดสอบนัยสำคัญ t -one sample test, t -independent sample t และ F -test ผลการวิจัยสรุปได้ว่า (1) นักศึกษาทั้ง 7 คณะ มีค่าเฉลี่ย SDLR 3.819 เมื่อเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ย 4.00 แล้ว ต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษารวมทั้ง 7 คณะ มีด้านมีปณิธานตนเองและด้านรักการเรียนรู้ตลอดชีวิตสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อแยกวิเคราะห์ตามคณะ ก็พบว่า ทุกคณะมีค่าเฉลี่ยใน 2 ด้านนี้สูงกว่าเกณฑ์หรือเท่ากับเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (2) เมื่อเปรียบเทียบ SDLR ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง แม้ว่าโดยภาพรวมจะไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านแล้ว พบว่านักศึกษาเพศหญิงมีปณิธานตนเองสูงกว่าเพศชาย แต่ด้านใฝ่การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ด้านมีทักษะในการแสวงหาความรู้ และด้านเป็นคนช่างสังเกต นักศึกษาชายจะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (3) เมื่อเปรียบเทียบ SDLR โดยภาพรวมระหว่างนักศึกษารหัส 53 และนักศึกษารหัส 54 พบว่า ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อวิเคราะห์ SDLR แยกรายด้าน พบว่ามีเพียงด้านเดียวคือ ด้านวางแผนการเรียนนักศึกษารหัส 54 จะสูงกว่านักศึกษารหัส 53 และแยกศึกษาตามคณะก็พบว่า SDLR โดยภาพรวมและรายด้านของนักศึกษาระหว่างรหัส 53 และรหัส 54 ของทุกคณะไม่แตกต่างกัน ยกเว้นคณะวิทยาศาสตร์นักศึกษารหัส 53 มีค่าเฉลี่ยด้านตั้งใจเรียนเต็มเวลามากกว่านักศึกษารหัส 54 (4) เมื่อเปรียบเทียบ SDLR ระหว่างนักศึกษาที่ทำงานระหว่างเรียนและไม่ทำงานระหว่างเรียน พบว่าค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวมของนักศึกษารวมทั้ง 7 คณะที่ทำงานระหว่างเรียนและไม่ทำงานระหว่างเรียนไม่แตกต่างกัน แม้ว่าจะศึกษาแยกรายคณะก็พบนักศึกษาทุกคณะทั้งที่ทำงานระหว่างเรียนกับไม่ทำงานระหว่างเรียนก็มีค่าเฉลี่ย

¹ รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

SDLR ไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อแยกวิเคราะห์ SDLR เป็นรายด้าน พบว่า ในรายด้านส่วนมากนักศึกษาที่ไม่ทำงานระหว่างเรียนมีค่าเฉลี่ยSDLR ในด้านนั้นสูงกว่านักศึกษาที่ทำงานระหว่างเรียน (5) เมื่อเปรียบเทียบ SDLR โดยภาพรวมและรายด้านระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย (GPA) แตกต่างกัน (สูง, ปานกลาง, ต่ำ) พบว่า มีค่าเฉลี่ยของ SDLR แตกต่างกันทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน โดยกลุ่มนักศึกษา GPA สูงกว่าจะมีค่าเฉลี่ย SDLR โดยรวมและรายด้านสูงกว่ากลุ่มนักศึกษา GPA ต่ำกว่า (6) เมื่อเปรียบเทียบ SDLR ระหว่างนักศึกษาต่างกัน 4 กลุ่มคณะ คือ 1) กลุ่มคณะนิติศาสตร์ 2) กลุ่มคณะรัฐศาสตร์ 3) กลุ่มคณะสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และ 4) กลุ่มคณะด้านธุรกิจและการเงิน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เนื่องจากการเปรียบเทียบกลุ่มคณะ 4 กลุ่มให้ความชัดเจนได้ไม่พอ จึงมีการเปรียบเทียบ SDLR ของนักศึกษาระหว่างคณะ 7 คณะ ซึ่งก็พบว่า SDLR ของนักศึกษาที่สังกัดคณะต่างกัน 7 คณะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเช่นเดียวกัน โดยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีค่าเฉลี่ย SDLR สูงที่สุด โดยคณะศึกษาศาสตร์จะมีนักศึกษามี SDLR โดยภาพรวมสูงกว่านักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ความพร้อมการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ABSTRACT

The main objective of this study was to survey the Self-Directed Learning Readiness (SDLR) levels exhibited by Ramkhamhaeng University students studying in seven faculties, namely, Faculty of Laws, Faculty of Business Administration, Faculty of Humanities, Faculty of Education, Faculty of Science, Faculty of Political Science and Faculty of Economics. It also aimed to compare: the students' SDLR mean with the criterion mean of 4.00 (from the full score of 5.00) and the students' SDLR as distinguished by gender, admission year (or ID Code), having or not having a part-time job during a study, GPA and faculty. The population of this study was students studying in the seven faculties and being admitted in B.E. 2553 (ID Code 2553) and in B.E. 2554 (ID Code 54). Using ratio sampling, students from each faculty and each year were selected. The sample size for each year was 1,570 and the total sample size was 3,140 students. Returned and completed questionnaires were 3,060 or 97.45 percent. The instrument of this study was the measurement of Self-Directed Learning Readiness (SDLR). In which was developed by the researcher, from the earlier research. The item analysis showed that the discriminant of an item has value during 0.276 to 0.688. The Reliability of the instrument was 0.962. The analysis of data was used the inferential statistics, there were one sample test, t-independent sample-t and analysis of variance (ANOVA). Findings of the research were as follows : (1) Students' SDLR mean was compared to the criterion mean of 4.00, they were statistically significantly less than the criterion of mean. However, when they were analyzed separately according to each factor, students' SDLR mean in all faculties were statistically significantly higher than or equal to the criterion mean of 4.00 in two factors-SD and LE. When being analyzed by the factor, every faculty showed that means of these two factors were statistically significantly higher than or equal to the criterion mean. (2) When male and female students' SDLR were compared, even though the overall means were not different, analyses of the individual factors revealed that females had a statistically significantly

higher SD than males, whereas males were higher in the following factors: DK KS OK. (3) ID Code 53 and ID Code 54 students' SDLR means were not found to be statistically significantly different. However, when they were compared by the factor, ID Code 54 students' SDLR mean was significantly higher than ID Code 53's in only one factor, namely, PL. When SDLR were compared by faculty, the overall and individual SDLR means of ID Code 53 and ID Code 54 students in all faculties were not found to be different, except for ID Code 53 Science students who had a higher mean in WF than ID Code 54 students. (4) Overall SDLR means between students having and having no part-time job in all faculties were not different. Even when they were compared to faculty, they still showed no difference. (5) Students with different levels of GPA (high, medium and low) were statistically significantly different in overall SDLR mean, and in all factors. Students with high GPA had a higher overall and individual SDLR means than those with lower GPA. (6) When students' SDLR in four faculty groups-Law, Political Science, Social Science, and Science, and Business Administration-were compared, they were found to be statistically significantly different at the 0.05 level. Since the comparison among the four faculty groups did not reveal sufficient specific details, another comparison of SDLR among the seven faculties were made. It was founded that they were statistically significantly different, with the Faculty of Education students showing the highest SDLR mean. The posthoc tests conducted revealed that. The Faculty of Education students had a statistically significantly higher overall SDLR mean than students from the Faculties of Political Science, Humanities and Business Administration.

Keywords : SDL, SDLR, self-directed learning, self-directed learning readiness student of Ramkhamhaeng University

บทนำ

แม้ว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning : SDL) จะมีประวัติมายาวนานถึง 150 ปี ในอเมริกาแล้วก็ตาม ทุกวันนี้ในวงการศึกษาระดับวิทยาลัยก็ยังคงให้ความสำคัญของคุณลักษณะนี้ (Hiematra, 1994) การอุดมศึกษาในประเทศไทยได้มองเห็นความสำคัญของ SDL มาตั้งแต่ก่อนปี 2532 (นรินทร์, 2532) ปัจจุบันนี้สถาบันการอุดมศึกษาหลายแห่งได้นำคุณลักษณะ SDL มาเป็นมาตรฐานและตัวชี้วัดคุณภาพผู้เรียนและสนใจศึกษา SDL กันมากขึ้น (นภาและอานุกาพ, 2550) ; (รุ่งฟ้า, 2552) ; (เรวดี และอนุ, 2550) ; (สุวัฒน์, 2546) ; (ติวะพร, 2548)

มหาวิทยาลัยรามคำแหงซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยตลาดวิชาได้มีการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนต้องมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูง จึงจะผ่านรายกระบวนวิชาที่ลงเรียน มหาวิทยาลัยรามคำแหง

โดยวรนุช (2554) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (SDLR) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ทำให้นำมาถึงการวิจัยต่อเนื่องในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้ใช้เครื่องมือ SDLR ที่พัฒนาขึ้นมาศึกษา SDLR ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีรหัสชั้นต้นด้วย 53 และ 54 จำนวน 7 คณะ คือ คณะนิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และคณะเศรษฐศาสตร์ โดยมีความเชื่อว่าสารสนเทศที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะสะท้อนคุณลักษณะบางอย่างของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงในแต่ละคณะเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนานักศึกษาได้อย่างมีทิศทางและอาจจะนำมาซึ่งการแก้ปัญหาการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของแต่ละคณะของมหาวิทยาลัยที่มีอัตราการจบร้อยละต่อปีน้อยมาก วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ คือ 1. เพื่อสำรวจค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวม

และรายด้านของนักศึกษา 7 คณะกับเกณฑ์เฉลี่ย 4.00 จากคะแนนเต็ม 5.00 2. เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ SDLR ในระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระต่างๆ ที่เป็นภูมิหลังของนักศึกษาอันได้แก่ เพศ รหัส การทำงานระหว่างเรียน และเกรดเฉลี่ยที่สะสมแตกต่างกัน 3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ SDLR โดยภาพรวมและรายด้านในระหว่างกลุ่มนักศึกษาคณะต่างๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีรหัสขึ้นต้นด้วย 53 และ 54 ของคณะต่าง ๆ 7 คณะ คือ คณะนิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และคณะเศรษฐศาสตร์ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 147,226 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของนักศึกษาในแต่ละคณะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3,140 คน ได้ข้อมูลกลับคืนที่เป็นฉบับสมบูรณ์ 3,060 คน คิดเป็นข้อมูลกลับคืนร้อยละ 97.45

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองที่วรรณ (2554) ได้ทำวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือนี้ ส่วนประกอบของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นส่วนของข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศของนักศึกษารหัสขึ้นต้น 53 หรือ 54 จำนวนหน่วยกิตสะสมเฉลี่ย คณะที่ศึกษา และทำงานระหว่างเรียนหรือไม่ได้ทำงาน ส่วนที่ 2 เป็นส่วนของการวัด SDLR วัดระดับของความเป็นจริง 5 ระดับ จำนวน 58 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.276 ถึง 0.688 และมีค่าความเที่ยง (reliability) ทั้งฉบับเป็น 0.952 ส่วนของเครื่องมือวัด SDLR นี้ วิเคราะห์องค์ประกอบได้ 11 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) ด้านรู้จักตนเอง (Self-Perception : SP)
- 2) ด้านการวางแผนการเรียน (Planning to Learn : PL)
- 3) ด้านการมีปณิธานตนเอง (Having Self-Determination : SD)

- 4) ด้านมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ (Having Emotional Maturity : EM)
- 5) ด้านใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ (Having the Desire to Learn New Knowledge : DK)
- 6) ด้านรักการเรียนรู้อย่างตลอดชีวิต (Loving Long-live Educations : LE)
- 7) ด้านเก็บรวบรวมข้อมูลและสื่อสารได้ดี (Willing to study Full-time : WF)
- 8) ด้านมีทักษะในการแสวงหาความรู้ (Colling Data and Good Communication : CC)
- 9) ด้านมีความอดทนต่อความยากลำบาก (Having Knowledge-Searching Skill : KS)
- 10) ด้านเป็นคนช่างสังเกต (Having Tolerance for Difficulty Situation : TD)
- 11) ด้านตั้งใจเรียนเต็มเวลา (Having Observation Skill : OS)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ดังนี้

- 3.1 ค่าเฉลี่ย ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
- 3.2 ทดสอบสมมติฐานของค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์ด้วยสถิติ t-one sample test
- 3.3 ทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระหว่างกลุ่ม 2 กลุ่ม ด้วยสถิติ t-independent
- 3.4 ทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาระหว่างกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไปด้วยสถิติ F-test

ผลการวิจัย

1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง (SDLR) โดยภาพรวมของนักศึกษาทั้ง 7 คณะ มีค่าไม่ถึงเกณฑ์ 4.00 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงทุกคณะจะมี SDLR ด้านมี

ปณิธานตนเอง และด้านรักการเรียนรู้ตลอดชีวิตไม่แตกต่างจากเกณฑ์หรือไม่ก็สูงกว่าเกณฑ์ เช่นเดียวกับ การไม่จำแนกคณะ คณะเศรษฐศาสตร์มีด้านของ SDLR ที่มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างจากเกณฑ์ 4.00 ถึง 6 ด้าน ได้แก่ด้าน

- 1.1 ด้านการมีปณิธานตนเอง (Having Self-Determination : SD)
- 1.2 ด้านรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Loving Long- live Educations : LE)
- 1.3 ด้านมีความอดทนต่อความยากลำบาก (Having Knowledge-Searching Skill: KS)
- 1.4 ด้านเป็นคนช่างสังเกต (Having Tolerance for Difficulty Situation : TD)
- 1.5 ด้านตั้งใจเรียนเต็มเวลา (Having Observation Skill : OS)
- 1.6 ด้านมีทักษะในการแสวงหาความรู้ (Colling Data and Good Communication : CC)

ในขณะที่คณะวิทยาศาสตร์มี 5 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ด้านการมีปณิธานตนเอง (Having Self-Determination : SD)
- 1.2 ด้านมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ (Having Emotional Maturity : EM)
- 1.3 ด้านรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Loving Long- live Educations : LE)
- 1.4 ด้านมีความอดทนต่อความยากลำบาก (Having Knowledge-Searching Skill : KS)
- 1.5 ด้านตั้งใจเรียนเต็มเวลา (Having Observation Skill : OS)

ส่วนคณะศึกษาศาสตร์ มี 5 ด้าน ได้แก่

- 1.1 ด้านรู้จักตนเอง (Self-Perception : SP)
- 1.2 ด้านการมีปณิธานตนเอง (Having Self-Determination : SD)
- 1.3 ด้านมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ (Having Emotional Maturity : EM)

- 1.4 ด้านรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Loving Long- live Educations : LE)
- 1.5 ด้านมีความอดทนต่อความยากลำบาก (Having Knowledge-Searching Skill : KS)

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวม และรายด้านระหว่างนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีเพียง 8 ด้านของ SDLR ที่มีค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม นักศึกษาชายและกลุ่มนักศึกษาหญิงที่แตกต่างกัน โดย นักศึกษาชายจะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ยกเว้นด้านมีปณิธานตนเองที่นักศึกษาหญิงจะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาชาย นอกนั้นไม่พบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาชายและ นักศึกษาหญิง

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวม และรายด้านระหว่างนักศึกษารหัส 53 และรหัส 54 พบว่า ไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวม และรายด้านระหว่างทำงานและไม่ทำงานระหว่างเรียน พบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกัน ดังนี้

เมื่อไม่จำแนกคณะกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ทำงาน ระหว่างเรียน จะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าอยู่ 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการวางแผนการเรียน (Planning to Learn : PL)
2. ด้านการมีปณิธานตนเอง (Having Self-Determination : SD)
3. ด้านเก็บรวบรวมข้อมูลและสื่อสารได้ดี (Willing to study Full-time : WF)
4. ด้านมีทักษะในการแสวงหาความรู้ (Colling Data and Good Communication : CC)
5. ด้านตั้งใจเรียนเต็มเวลา (Having Observation Skill : OS)

แต่กลุ่มนักศึกษาที่ทำงานระหว่างเรียนจะมีค่าเฉลี่ย สูงกว่าอยู่เพียง 2 ด้าน ได้แก่

1. ด้านรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Loving Long- live Educations : LE)

2. ด้านมีความอดทนต่อความยากลำบาก (Having Knowledge-Searching Skill : KS)

และเมื่อจำแนกคณะจะพบว่ากลุ่มนักศึกษาที่ไม่ทำงานระหว่างเรียนจะมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเป็นส่วนใหญ่ ส่วนคณะนิติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ ไม่พบความแตกต่าง

5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวมและรายด้านระหว่างเกรดเฉลี่ย (GPA) ต่างกัน 3 กลุ่ม

เมื่อไม่จำแนกคณะ พบว่า เกรดเฉลี่ยต่างกัน ค่าเฉลี่ยของ SDLR ทั้งโดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ กลุ่มที่มี GPA สูง จะมีค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวมสูงกว่ากลุ่ม GPA ปานกลางและกลุ่ม GPA ต่ำ และทดสอบรายคู่ก็จะพบว่าทุกด้านกลุ่มที่มี GPA สูงกว่าจะมีค่าเฉลี่ยด้านนั้นสูงกว่ากลุ่ม GPA ต่ำ เมื่อจำแนกตามคณะ พบว่า SDLR โดยภาพรวมและรายด้านที่พบความแตกต่างในระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่มี GPA ต่างกันนั้น กลุ่มนักศึกษาที่มี GPA สูงจะมีค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวมและรายด้านสูงด้วย

6. เปรียบเทียบ SDLR โดยภาพรวมและรายด้านระหว่างนักศึกษาที่เรียนในคณะต่างกัน

6.1 เปรียบเทียบ SDLR โดยภาพรวมและรายด้านในระหว่างกลุ่มนักศึกษา 4 กลุ่มคณะได้ผลดังนี้

1. SDLR โดยภาพรวมของกลุ่มคณะนิติศาสตร์มี \bar{x} มากกว่ากลุ่มคณะรัฐศาสตร์ และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์

2. SDLR ด้านการวางแผนการเรียนของกลุ่มคณะนิติศาสตร์มี \bar{x} มากกว่ากลุ่มคณะบริหารธุรกิจและการเงิน

3. SDLR ด้านมีทักษะในการแสวงหาความรู้ของกลุ่มคณะรัฐศาสตร์มี \bar{x} น้อยกว่า 3 กลุ่ม

4. SDLR ด้านมีความอดทนต่อความยากลำบากของกลุ่มคณะรัฐศาสตร์มี \bar{x} น้อยกว่ากลุ่มคณะนิติศาสตร์ กลุ่มคณะรัฐศาสตร์ และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์

6.2 เปรียบเทียบ SDLR โดยภาพรวมและรายด้านในระหว่างนักศึกษา 7 คณะได้ผลดังนี้

1. SDLR โดยภาพรวมของคณะศึกษาศาสตร์มี \bar{x} มากกว่าคณะรัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ

2. SDLR ด้านการวางแผนการเรียนของคณะศึกษาศาสตร์มี \bar{x} มากกว่าคณะนิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ

3. SDLR ด้านการวางแผนการเรียน - คณะศึกษาศาสตร์มี \bar{x} มากกว่าคณะรัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ

- คณะนิติศาสตร์มี \bar{x} มากกว่าคณะรัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ

4. SDLR ด้านการมีปณิธานตนเอง - คณะนิติศาสตร์มี \bar{x} มากกว่าคณะรัฐศาสตร์

- คณะศึกษาศาสตร์มี \bar{x} มากกว่าคณะรัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ

5. SDLR ด้านมีความอดทนต่อความยากลำบาก

- คณะศึกษาศาสตร์มี \bar{x} มากกว่าคณะรัฐศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ

- คณะนิติศาสตร์มี \bar{x} มากกว่าคณะรัฐศาสตร์

6. SDLR ด้านมีทักษะในการแสวงหาความรู้คณะศึกษาศาสตร์มี \bar{x} มากกว่าคณะรัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ

7. SDLR ด้านเก็บรวบรวมข้อมูลและสื่อสารได้ดี

- คณะศึกษาศาสตร์มี \bar{x} มากกว่าคณะรัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์

- คณะนิติศาสตร์มี \bar{x} มากกว่าคณะรัฐศาสตร์

สรุปและวิจารณ์ผล

1. แม้ว่าค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวมของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงเมื่อไม่จำแนกด้าน จะพบว่ามีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ (4.00) อย่างมีนัยสำคัญก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของ SDLR โดยจำแนก

เป็นคณะแล้วก็จะพบว่า ทุกคณะจะมีค่าเฉลี่ย SDLR ด้านการมีปณิธานตนเองและด้านรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต ไม่แตกต่างจากเกณฑ์หรือไม่ก็สูงกว่าเกณฑ์ จึงชี้ให้เห็นว่านักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงทุกคณะส่วนมากมามุ่งเรียนให้จบหลักสูตรและได้งานทำ เรียนเพื่อครอบครัว มีความตระหนักรู้เสมอว่าต้องพึ่งพาตนเอง มีเป้าหมายที่ชัดเจน มองโลกในแง่ดีและยังรู้สึกว่าคุณมีความรู้ที่น้อย เห็นความจำเป็นของการศึกษาตลอดชีวิต เห็นปัญหาเป็นสิ่งท้าทาย ยอมรับความผิดพลาดของตนเอง และเข้าใจนิสัยการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้เป็นผลที่ได้มาจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ ในขั้นสร้างเครื่องมือวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง (วรนุช, 2554) ส่วนในด้านอื่น ๆ ที่พบว่ามีความแตกต่างจากเกณฑ์หรือไม่ก็สูงกว่าเกณฑ์ในเกือบทุกคณะ คือด้านความอดทนต่อความยากลำบาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย (2551) ที่ศึกษาเรื่องอัตลักษณ์ “เด็กราม” ได้พบว่า “เด็กราม” เป็นผู้มีชีวิตที่ยืน มีความพยายามอดทน ตั้งใจเรียนอย่างจริงจัง

งานวิจัยในครั้งนี้ตั้งเกณฑ์เฉลี่ย SDLR ไว้สูงคือ 4.00 จากคะแนนเต็ม 5.00 ทำให้ผลการวิจัยไม่บรรลุเป้าหมายทั้งที่ค่าเฉลี่ย SDLR1 โดยภาพรวมที่รวมทุกคณะแล้วเป็น 3.819 เทียบได้กับระดับปานกลางค่อนข้างมากของเกณฑ์เฉลี่ยโดยทั่วไป นอกจากนี้หากพิจารณาผลรวมรายด้านแล้ว พบว่า มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.517 ถึง 4.108 ซึ่งก็เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวมและรายด้านของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงเมื่อ 25 ปีที่แล้วที่ศึกษาโดยนรินทร์ (2532) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$ ถึง $\bar{x} = 4.19$) เช่นกัน

2. นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีรหัสชั้นต้นด้วย 53 และ 54 ซึ่งก็คือนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 พบว่า ในทุกคณะยังต้องได้รับการพัฒนาอยู่ 2 ด้านด้านการวางแผนและด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและสื่อสารได้ดี ซึ่งรายละเอียดของ 2 ด้านนี้ว่าด้วยการรู้จักแบ่งเวลา มีการจัดลำดับการอ่านหนังสือ เลือกเรียนวิชา

ที่ง่าย การจดบันทึกการทำโน้ตย่อทุกวิชา ความสามารถในการสื่อสาร รู้จักคิดวิเคราะห์ในขณะที่นั่งศึกษาดังกล่าว ทุกคณะมี SDLR ด้านมีปณิธานตนเองและด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังที่ได้อภิปรายแล้วในข้อ 1 ทำให้อธิบายได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงรักที่จะเรียน แต่ยังไม่รู้วิธีการเรียน จดโน้ตย่อไม่ได้ และยังไม่ค่อยรู้จักคิดวิเคราะห์ซึ่งสภาพการณ์เช่นนี้ ครูผู้สอนทุกกระบวนวิชาสามารถสอดแทรกวิธีการเหล่านี้ให้นักศึกษาได้ ซึ่งในการทำ มคอ.3 ของอาจารย์ผู้สอนทุกวิชา จะต้องเขียนกลยุทธ์ในการพัฒนานักศึกษาในด้านเหล่านี้อยู่แล้วในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (คณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ, 2552)

3. การที่ค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวมรายด้านระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ส่วนมากไม่แตกต่างกันนั้น ที่เป็นเพราะว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงส่วนมากจะมีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของกัลป์เจริญ (2555) และยังสอดคล้องกับการวิจัยเกี่ยวกับ SDLR ของมหาวิทยาลัยปิดคือคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่พบว่าตัวแปรเพศที่แตกต่างกันมี SDLR ไม่แตกต่างกัน (Paiwilhaysiritham, 2013) เช่นกัน

4. การที่นักศึกษารหัส 53 (ชั้นปีที่ 3) กับนักศึกษารหัส 54 (ชั้นปีที่ 4) ค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันทั้งนี้เป็นเพราะประสบการณ์ที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยรามคำแหงต่างกัน 1 ปี ไม่ได้มีอิทธิพลที่จะทำให้มี SDLR แตกต่างกัน

5. การที่นักศึกษาที่ไม่ทำงานระหว่างเรียน มีค่าเฉลี่ย SDLR โดยรวมไม่แตกต่างกับนักศึกษากลุ่มที่ทำงานระหว่างเรียน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว นักศึกษาที่ไม่ทำงานระหว่างเรียนมีค่าเฉลี่ยรายด้านส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่ทำงานระหว่างเรียนนั้น ชี้ให้เห็นว่าการมุ่งความสนใจในการเรียนอย่างเดียว จะมีโอกาสสำเร็จการศึกษาได้สูงกว่า เพราะมีงานวิจัยหลายเรื่องพบว่าความสำเร็จขึ้นอยู่กับ SDLR (Stewart, 2007 ; Hsu and Shiu, 2005 ; Oganzon, 1995 ; Morris, 1995 ; ศิวะพร, 2548) อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์จำแนกคณะก็จะพบว่ามีคณะนิติศาสตร์กับ

เศรษฐศาสตร์ การทำงานระหว่างเรียนและไม่ทำงานระหว่างเรียนไม่มีผลต่อ SDLR ทั้งโดยรวมและรายด้านที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะคณะทั้ง 2 นี้มีผู้ใหญ่ที่ทำงานแล้วมาเรียนและลักษณะวิชาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ซึ่งตรงข้ามกับคณะวิทยาศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ที่มีวิชาว่าด้วยการปฏิบัติซึ่งจำเป็นต้องมีเวลามาฝึกปฏิบัติจึงจะสำเร็จในการเรียน

6 การที่เกือบทุกคณะ (ยกเว้นคณะเศรษฐศาสตร์) ที่กลุ่มนักศึกษาที่มี GPA สูงจะมีค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวมและรายด้านสูงด้วยก็เนื่องจากนักศึกษาที่มีคุณลักษณะของ SDLR จะส่งผลต่อผลการเรียนและโยงมาถึงความสำเร็จในการเรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วในข้อที่ 5 ส่วนคณะเศรษฐศาสตร์ที่ไม่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย SDLR และรายด้านในระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่มี GPA แตกต่างกัน 3 ระดับ (สูง ปานกลาง ต่ำ) อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์มีจำนวนน้อยคือเพียง 29 คน ดังนั้นการแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม ตามกลุ่ม GPA สูง กลาง ต่ำนั้น ได้กลุ่มละประมาณ 7-9 คน จึงยังไม่อาจเป็นตัวแทนมาสรุปผลการวิเคราะห์ได้

7. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย SDLR และรายด้านในระหว่างกลุ่มคณะ 4 กลุ่ม คณะมีความแตกต่างกันเช่นเดียวกับการเปรียบเทียบระหว่างคณะ 7 คณะ ซึ่งให้รายละเอียดมากกว่าและก็พบว่าค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านสูงกว่าคณะอื่น ๆ แต่การตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่จะพบว่าคณะนิติศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ย SDLR โดยรวมและรายด้านเกือบทุกด้านสูงเป็นอันดับที่สองต่อจากคณะศึกษาศาสตร์ พบว่า 2 คณะนี้ไม่มีค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน แต่จะพบความแตกต่างเป็นรายคู่ คือ คณะศึกษาศาสตร์มีค่าเฉลี่ย SDLR โดยภาพรวมสูงกว่าคณะรัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ แม้ว่าในช่วง 7-10 ปีที่ผ่านมา คณะรัฐศาสตร์และคณะมนุษยศาสตร์จะมียอดนักศึกษารุ่นที่เรียนสำเร็จตามหลักสูตรสูงกว่าคณะศึกษาศาสตร์ก็ตาม แต่สารสนเทศที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวัด SDLR ในปีการศึกษา 2556 ซึ่งจะต้องเฝ้าดูอัตราการย่อยละของความสำเร็จตามหลักสูตรใน

4-5 ปีข้างหน้า นอกจากนี้ยังพบว่าคณะศึกษาศาสตร์มียอดนักศึกษาศาสตร์สมัครเข้าใหม่เพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2548 ถึง 2555 เป็นดังนี้

ปีการศึกษา 2548 มีนักศึกษาใหม่คณะศึกษาศาสตร์
เข้าลงทะเบียน 2,930

ปีการศึกษา 2549 มีนักศึกษาใหม่คณะศึกษาศาสตร์
เข้าลงทะเบียน 2,521

ปีการศึกษา 2550 มีนักศึกษาใหม่คณะศึกษาศาสตร์
เข้าลงทะเบียน 2,828

ปีการศึกษา 2551 มีนักศึกษาใหม่คณะศึกษาศาสตร์
เข้าลงทะเบียน 3,244

ปีการศึกษา 2552 มีนักศึกษาใหม่คณะศึกษาศาสตร์
เข้าลงทะเบียน 5,073

ปีการศึกษา 2553 มีนักศึกษาใหม่คณะศึกษาศาสตร์
เข้าลงทะเบียน 5,716

ปีการศึกษา 2554 มีนักศึกษาใหม่คณะศึกษาศาสตร์
เข้าลงทะเบียน 7,111

ปีการศึกษา 2555 มีนักศึกษาใหม่คณะศึกษาศาสตร์
เข้าลงทะเบียน 6,900

ประกอบกับมาตรฐานครุศึกษามิบทบาทเข้ามาตรวจสอบมาตรฐานของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทั่วประเทศ ทำให้อาจารย์ผู้สอนคณะศึกษาศาสตร์ ต้องมีความเข้มงวดกับนักศึกษาเรื่องการเข้าชั้นเรียน การฝึกปฏิบัติในระหว่างเรียน ประกอบกับการขยายเวลาเรียนจาก 4 ปี เป็น 5 ปี นักศึกษาที่เข้ามาเรียนส่วนมากจึงเป็นผู้ที่มีความตั้งใจที่จะเป็นครูซึ่งคุณสมบัติของครูจะต้องใฝ่เรียนรู้ รู้จักตนเอง มีปณิธานของตนเอง รักการเรียนรู้อย่างเต็มที่ มีความอดทนต่อความยากลำบาก ซึ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ข้อคิดจากการวิจัยในครั้งนี้ยังเชื่อว่าอัตราการย่อยละการสำเร็จตามหลักสูตรของคณะต่าง ๆ น่าจะสอดคล้องกับค่า SDLR ของนักศึกษาคณะนั้น ๆ ซึ่งน่าจะทำการวิจัยติดตามผลต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้ ได้ข้อคิดและข้อความรู้มากมายที่จะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง ดังนี้

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมี SDLR เมื่ออยู่ในระดับชั้นปี 3 และ ปี 4 ซึ่งถือว่ามีซ้ำเกินไป นักศึกษาบางคนเข้าเรียนมาถึง 3 ถึง 4 ปี (6-8 ภาค การศึกษา) แล้วหน่วยกิตที่ผ่านรวมแล้วยังอยู่ในระดับ ชั้นปี 1 ถึงปี 2 เท่านั้น ทำให้มหาวิทยาลัยมีนักศึกษา ตกค้างที่ยังไม่สำเร็จอีกมาก จึงคิดว่ามหาวิทยาลัยควรมี นโยบายให้ครูผู้สอนทุกวิชาได้มีการสอดแทรกถึงการมี คุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองตั้งแต่ชั้น ปีที่ 1 เพราะขณะนี้การเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา ของต่างประเทศ เช่นในประเทศสหรัฐอเมริกาได้เห็น ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นักเรียนแล้ว

2. งานวิจัยในครั้งนี้ควรได้สะท้อนให้เห็นถึง ลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงแต่ละ คณะภายใต้บริบททั่วไปของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ดังนั้น จึงใคร่เสนอแนะนักศึกษาบางคณะ เช่น คณะ เศรษฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และ คณะบริหารธุรกิจ ให้เน้นการพัฒนาให้นักศึกษา ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหมวดที่ 4 (ของ มคอ.3) การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยในครั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์จาก หน่วยงาน 4 แห่ง คือ สถาบันคอมพิวเตอร์ สำนักบริการ ทางวิชาการและทดสอบประเมินผล (สวป.) กองอาคาร สถานที่ และกองแผนงาน มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ให้ ข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยใน ครั้งนี้จึงขอกราบขอบพระคุณบุคคลที่เกี่ยวข้องดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

กัลป์จรัส ฉัตรประดับพันธ์. 2555. คุณลักษณะของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามอัตลักษณ์ของ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์สาขาวิชา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. มหาวิทยาลัย รามคำแหง.

คณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ, กระทรวงศึกษาธิการ. 2552. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง “กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552”.

ธงชัย สมบูรณ์. 2551. อัตลักษณ์ “เติกราม”. รายงาน การวิจัยทุนอุดหนุน จากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นภา หลิมรัตน์ และ อาณภาพ เลขะกุล. 2550. ผู้ให้การ สัมภาษณ์ SDL and Our Neighlrovs. Exclusive Interview. [www.med.emu.ac.th/secent/meded/MEDE_4/SDL and O Neighlrovs ur](http://www.med.emu.ac.th/secent/meded/MEDE_4/SDL_and_O_Neighlrovs_ur).

นรินทร์ บุญชู. 2532. ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเองของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์. สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่และ การศึกษาต่อเนื่อง ภาควิชาการศึกษาออก โรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รุ่งฟ้า กิติยานุสันต์. 2552. “การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วย ตนเองของนิสิต: การสะท้อนจากกระบวนการวิจัย ปฏิบัติการ” วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม ปีที่ 5 ฉบับที่ 1-2 ปีการศึกษา 2552, มหาวิทยาลัย บูรพา.

เรวดี ทรงเที่ยง และอนุ เจริญวงศ์ระยับ. 2550. “การศึกษา พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ”. วารสาร พฤติกรรมศาสตร์.13(1). <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jlst/article/view/114521/5/2556>

วรรณุช แหยมแสง. 2554. “การพัฒนาเครื่องมือวัดความ พร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง”. เอกสาร การวิจัยทุนอุดหนุนจากสถาบัน การส่งเสริม วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพมหานคร.

ศิระพร ภูพันธ์. 2548. “ปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลของความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต, ครุศาสตร์ (วิจัยการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2546 .ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องสายอาชีพ.วิทยานิพนธ์ ศษ.ต. (อาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Hiemstra, R.1994. Self-directed adult learning. In T. Husen and T. N. Postlethwaite (Eds.). International Encyclopaedia of Education 2nd ed., Oxford: Perfamon Press. Reprinted here try permission. <http://home.Lwcnry.Or.com/hiemstra/sdlhdlk.html> (1 Of 11) 5/31/2006.
- Hsu, Y. C., and Shiue, Y. M. 2005. The effect of self-directed learning readiness on achievement comparing face-to-face and two-way distance learning instruction. International Journal of Instructional Media, 32 (2), 143-155.
- Morris, L. S. 1995. The relationship between self-directed learning readiness and academic performance in a nontraditional higher education program. Unpublished doctoral dissertation. The University of Oklahoma, Norman, OK.
- Ogazon, A. G. 1995. The contribution of self-directed learning readiness to the achievement of junior students at a branch of the state of Florida university system. Unpublished doctoral dissertation, Florida International University, Maiami, FL.
- Paiwithaysiritham, Chaiyos. 2013. "The Factor Affecting the Characteristics of Self-Directed Learning of the Students from Faculty of Education, Silpakorn University". วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ฉบับ International.
- Stewart, R. A. 2007. Investigating the link between self-directed learning readiness and project-based learning outcome: The case of international masters students in an engineering management course. European Journal of Engineering Education, 32 (4), 453-465.